

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

BEŞİNCİ BÖLMƏ

CƏFƏRZADƏ AZƏRBAYCANA QARŞI işi üzrə

(Ərizə No: 2515/11)

QƏRAR

STRASBURQ

20 fevral 2020-ci il

Cəfərzadə Azərbaycana qarşı işi üzrə

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi (Beşinci Bölmə)

Sədr Andre Potocki,

Hakimlər, Lətif Hüseynov,

Anje Seibert-Fohr

Və *Bölmə Katibinin Müavini* Milan Blaskodan ibarət tərkibdə Palatada işə baxaraq, 28 yanvar 2020-ci il tarixində qapalı müşavirə keçirərək,

Həmin tarixdə qəbul olunan aşağıdakı qərarı elan edir:

PROSEDUR

1. İş İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyanın (“Konvensiya”) 34-cü maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan cənab Aqil Zaur oğlu Cəfərzadənin (Aqil Zaur oğlu Cəfərzadə – “Ərizəçi”) Azərbaycana qarşı verdiyi ərizə üzrə (№2515/11) 07 yanvar 2011-ci il tarixində başlanıb.
2. Ərizəçi Azərbaycanda fəaliyyət göstərən hüquqşünas Cənab A. Əlizadə tərəfindən təmsil olunub. Azərbaycan Hökumətini (“Hökumət”) onun nümayəndəsi cənab Ç. Əsgərov təmsil edib.
3. Ərizə ilə bağlı 23 sentyabr 2013-cü il tarixində Hökumətə bildiriş verilmişdir.

FAKTLAR

I. İŞİN HALLARI

4. Ərizəçi 1989-cu ildə Bakıda anadan olmuş və burada yaşayır.
5. Ərizəçinin dediyinə görə, 16 sentyabr 2010-cu il tarixində onun dostu intihar etmiş və o, həmin gün bununla bağlı Yasamal Rayon Polis İdarəsində şahid qismində dindirilmişdir. 17 sentyabr 2010-cu il tarixində ərizəçi polis tərəfindən Yasamal Rayon Prokurorluğuna aparılmış və orada dostunun intiharı haqqında yenidən dindirilmişdir. Daha sonra, 16:00 radələrində ərizəçi Yasamal Rayon Polis İdarəsinə geri qaytarılmış və orada pis rəftara məruz qalmışdır. Dostunu intihara təhrik etdiyini etiraf etməsi üçün polis məmurları onu dəyənəklə döymüş, ac-susuz saxlamış və ertəsi sabaha qədər tualetdən istifadə etməsinə icazə verməmişlər.

6. Hökumətin dediyinə görə, 16 sentyabr 2010-cu il tarixində məlum şəxs T.H.-nin intiharının ardınca, müstəntiqlər müəyyən etmişlər ki, mərhum intihardan bir gün əvvəl ərizəçi ilə əlaqədə olmuşdur. 17 sentyabr 2010-cu il tarixində 19:00 radələrdə polis məmuru ərizəçiyə yaxınlaşaraq ondan şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi təqdim etməsini tələb etmiş, lakin o, sənədi təqdim edə bilməmişdir. Daha sonra ərizəçi şəxsiyyətinin müəyyənləşdirilməsi üçün polis idarəsinə dəvət olunmuşdur. Ərizəçi bundan imtina etdikdə, o, zor tətbiq edilməklə Yasamal Rayon Polis İdarəsinə aparılmışdır. Müvafiq məlumat bazası vasitəsilə ərizəçinin şəxsiyyəti müəyyən olunduqdan və İnzibati Xətalər Məcəlləsinin (“İXM”) 310.1.-ci maddəsinə əsasən polis məmurunun qanuni əmrinə qəsdən tabe olmama ilə bağlı inzibati xəta haqqında protokol tərtib edildikdən sonra ərizəçi həmin gün 18:30 radələrində buraxılmışdır.
7. 18 sentyabr 2010-cu il tarixində ərizəçi Yasamal Rayon Məhkəməsinə gətirilmişdir.
8. 18 sentyabr 2010-cu il tarixli qərarla Yasamal Rayon Məhkəməsi ərizəçiyə beş günlük “inzibati həbs” cəzası vermişdir. Qərar məhkəmə zalında ərizəçinin özü əleyhinə verdiyi ifadəyə əsaslanmışdır, bu ifadədə o, polis məmurunun ondan şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi tələb etdiyi zaman polis bölməsinə getməkdən imtina etməsini qeyd etmişdir. Ərizəçinin dediyinə görə, Yasamal Rayon Məhkəməsinin hakimi qarşısına çıxarırlarkən onun üzündə və qollarında gözlə görünən yaralar olmuş və o axsaya-axsaya yerimiş, lakin hakim onun yaraları barədə heç bir sual verməmişdir.
9. Qeyri-müəyyən tarixdə ərizəçi Yasamal Rayon Məhkəməsinin 18 sentyabr 2010-cu il tarixli qərarından apellyasiya şikayəti vermiş və şikayətində bildirmişdir ki, birinci instansiya məhkəməsinə gətirilməzdən əvvəl polis bölməsində pis rəftara məruz qalmış və polis tərəfindən məhkəmə iclasında öz əleyhinə saxta ifadələr verməyə məcbur edilmişdir. Bundan əlavə, o iddia etmişdir ki, onun məhkumluğu qanunsuz şəkildə əldə edilmiş sübutlara əsaslanmış və birinci instansiya məhkəməsi onun əleyhinə olan sübutun qəbul ediləbilənliyini və etibarlılığını uyğun şəkildə qiymətləndirə bilməmişdir.
10. 14 oktyabr 2010-cu il tarixində Bakı Apellyasiya Məhkəməsi ərizəçinin apellyasiya şikayətini onun pis rəftar və zorla öz əleyhinə ifadə verməsi iddialarını qiymətləndirmədən rədd etmişdir. Məhkəmə iclasının protokoluna əsasən ərizəçi həm məktub, həm də telefon vasitəsilə məhkəmənin tarixi və yeri haqqında məlumatlandırılmış, lakin o,

məhkəmədə iştirak etməmişdir. Apellyasiya məhkəməsinin qərarından başqa şikayət verilməmişdir.

11. Qeyri-müəyyən tarixdə polis idarəsində pis rəftarla bağlı Baş prokurorluğa edilən şikayətin ardınca Yasamal Rayon Prokurorluğunun müstəntiqi ərizəçinin məhkəmə ekspertizasını tələb etmişdir. 27 sentyabr 2010-cu il tarixli məhkəmə ekspertinin rəyinə əsasən, ərizəçinin sol qolunda və boynunun arxasında cızıqlar mövcud olmuş, ərizəçinin özünün izah etdiyinə görə, bunlar müvafiq olaraq, 11 sentyabr 2010-cu il tarixində ağaca dırmanarkən və 13 sentyabr 2010-cu il tarixində sevgilisi ilə cinsi əlaqədə olarkən yaranmışdır.
12. 15 noyabr 2010-cu il tarixində Yasamal Rayon Prokurorluğunun prokuror müavini iddia olunan pis rəftarla bağlı cinayət icraatına başlamamaq barədə qərar vermişdir. Prokuror belə nəticəyə gəlmişdir ki, mövcud dəlil hər hansı cinayət əməlinin mümkünlüyünü açıqlamır və onun qərarı məhkəmə ekspertinin rəyində olan nəticələrə və üç şahid ifadəsinə əsaslanmışdır.
13. Ərizəçi bu qərardan heç bir şikayət verməmişdir.

II. MÜVAFİQ DAXİLİ QANUNVERİCİLİK

14. İnzibati icraatla bağlı müvafiq müddələrin xülasəsi *Qafqaz Məmmədov Azərbaycanla qarşı* işində əks olunmuşdur (no.60259/11, §§32-38, 15 oktyabr 2015-ci il).
15. Prokurorluq orqanlarının aktlarına və qərarlarına etiraz etmək üzrə cinayət icraatı tərəflərinin hüquqları ilə əlaqədar daxili qanunvericiliyin müvafiq müddəaları ətraflı şəkildə *Pirəli Orucov Azərbaycanla qarşı* (no.8460/07, §24, 3 fevral 2011-ci il) və *Abbas Əhmədov Azərbaycanla qarşı* ((dec.) no.55650/07, §31, 12 noyabr 2013-cü il) işlərində təsvir olunmuşdur.

QANUNVERİCİLİK

I. KONVENSIYANIN 6-CI MADDƏSİNİN İDDİA EDİLƏN POZULMASI

16. Ərizəçi Konvensiyanın 6-cı maddəsinə əsasən şikayət edərək bildirmişdir ki, inzibati icraat ədalətli məhkəmə araşdırmasının tələblərinə uyğun olmamışdır, belə ki, apellyasiya icraatının məhkəmə iclasında onun iştirakı

təmin olunmamışdır. Konvensiyanın 6-cı maddəsinin müvafiq hissəsi belədir:

“Ona qarşı qaldırılan hər hansı cinayət ittihamının ... müəyyən edilməsində hər kəsə ... məhkəmə ... tərəfindən ... ədalətli şəkildə ... dinlənilmək ... hüququ verilir ... ”

A. Şikayətin qəbul ediləbilənliyi

17. Sözügedən inzibati icraata 6-cı maddənin tətbiq edilə bilməsi işin mahiyyətinə daxil olmasa da, Məhkəmə öz istəyi ilə bağlı bu məsələni vurğulamağı lazımi hesab edir. Məhkəmə qeyd edir ki, ərizəçi beş günlük inzibati həbsə məhkum olunmuşdur, cəzası müddətində həbsxanada saxlanılmışdır və bu cəzanın məqsədi sadəcə cəzalandırmaq olmuşdur. *Əsədbəyli və digərləri Azərbaycana qarşı* (nos. 3653/05 və digər 5-i, 11 dekabr 2012-ci il) işində olan faktlara istinad edərək, Məhkəmə hesab edir ki, hazırki işdə icraat, Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən “inzibati” kimi təsnifləndirilsə belə ərizəçiyə qarşı cinayət ittihamının müəyyən edilməsi kimi təsnif olunmalıdır (bax, *Qafqaz Məmmədov Azərbaycana qarşı* (no. 60259/11, §70, 15 oktyabr 2015-ci il; *Ziliberberg Moldovaya qarşı*, no.61821/00, §§30-35, 1 fevral 2005-ci il, və *Meneşeva Rusiyaya qarşı*, no. 59261/00, §§95-98, AİHM 2006-III).
18. Məhkəmə qeyd edir ki, bu şikayət Konvensiyanın 35§3 (a) maddəsinin məzmunu daxilində açıq-aydın əsassız deyil. Bundan əlavə məhkəmə qeyd edir ki, o, hər hansı digər əsaslar üzrə qəbul edilməz deyil. Buna görə də, o qəbul edilən kimi elan olunmalıdır.

B. Mahiyyət

1. Tərəflərin təqdimatları

19. Ərizəçi şikayətini olduğu kimi saxlamış və məhkəmə iclası barədə lazımi qaydada məlumatlandırılması ilə əlaqədar apellyasiya məhkəməsinin protokolu ilə razılaşmamışdır. Bundan əlavə, o iddia edir ki, onun məhkəmə iclasının yeri və tarixi barədə əvvəlcədən məlumatı olmuş olsaydı, lakin müəyyən səbəbdən iştirak etməsəydi belə, məhkəmə hələ də iclası təxirə sala və onu müvafiq qaydada məlumatlandırma bilərdi.
20. Hökumət bildirmişdir ki, ərizəçi rəsmi məktub və telefon vasitəsilə apellyasiya məhkəməsinin məhkəmə iclasının yeri və tarixi barədə məlumatlandırılmış, lakin o, məhkəmə iclasında iştirak etməmişdir.

Bundan əlavə, Bakı Apellyasiya Məhkəməsi işə ərizəçinin etirafı da daxil olmaqla, birinci instansiya məhkəməsinin gəldiyi nəticə əsasında baxmışdır. Buna görə də, apellyasiya məhkəməsi ərizəçinin arqumentləri barədə xəbərdar idi və məhkəmədə tərəflərin bərabərliyi prinsipinə riayət edilmişdir.

2. Məhkəmənin qiymətləndirməsi

21. Məhkəmə başlanğıcda təkrar bildirir ki, tərəflər arasında “ədalətli balans” anlamında tərəflərin bərabərliyi tələbi həm cinayət, həm də mülki işlərə tətbiq olunur (bax, *Dombo Beheer B.V. Hollandiyaya qarşı*, 27 oktyabr 1993-cü il, §§32-33, Seriya A no.274). Lakin, tərəflərin bərabərliyi tələbi o vaxt mahiyyətini itirir ki, işin tərəfi məhkəmə iclası ilə bağlı iştirak etmək imkanına sahib olacaq şəkildə və daxili qanunvericilikdə müəyyən olunan iştirak etmək hüququndan istifadə edib-etməyəcəyinə qərar verə biləcək şəkildə məlumatlandırılmır (bax, *Zaqorodnikov Rusiyaya qarşı*, no.66941/01, §30, 7 iyun 2007-ci il və *Fyodor və Fyodorova Ukraynaya qarşı*, no.39229/03, §99, 7 iyul 2011-ci il).
22. Yerli məhkəmələr işin mahiyyətinə baxmazdan əvvəl bildirişin verilməsində olan hər hansı çatışmazlığı müəyyən etməlidir. Məhkəmənin yerli məhkəmələrin qərarlarında görməyi gözlədiyi təhlil məhkəmə bildirişlərinin göndərilməsinə istinaddan artıq olmalı idi. Eyni zamanda, həmin təhlil məhkəmədə iştirak etməyən şəxsin həqiqətən əvvəlcədən gözlənilən məhkəmə iclası barədə kifayət qədər məlumatlandırılıb-məlumatlandırılmadığını müəyyən etmək üçün mövcud dəlillərin çoxunu təşkil etməli idi (bax, *Gankin və digərləri Rusiyaya qarşı*, nos.2430/06 və digər 3-ü, §38, 31 may 2016-cı il). Bu sualın cavabı məhkəmələrə məhkəmə iclasının müvafiq bildirişə əsasən təxirə salınıb-salınmasına qərar vermələrinə imkan verir (bax, *Zemlyaçenko Rusiyaya qarşı* [Komitə], no.23866/06, §22, 22 yanvar 2013-cü il və *Kokurxayev Rusiyaya qarşı*, no.46356/09, §31, 13 dekabr 2011-ci il). Məhkəmələr məhkəmədə iştirak etməyən şəxsin sözügedən məhkəmə iclasında şəxsən iştirak etmək hüququndan tam xəbərdar olub-olmadığını müəyyən etmədən belə nəticəyə gələ bilməzlər ki, həmin şəxs bu hüququndan imtina etmişdir (bax, *Dilipak və Karakaya Türkiyəyə qarşı*, nos.7942/05 və 24838/05, §87, 4 mart 2014-cü il). Nəhayət, Məhkəmə təkrar edir ki, daxili məhkəmələr məhkəmədə iştirak etməyən şəxsin vaxtında xəbərdar edilməsini yoxlayarkən, onlardan məsələyə xüsusi əhəmiyyət vermələri və həmin

- şəxsin məhkəmədə rəqibi qarşısında mühüm əlverişsiz şərait olmadan öz işini effektiv şəkildə təmsil etmək hüququnu tam qüvvədə saxlamaları gözlənilir (bax, *Gankin və digərləri*, yuxarıda istinad edilmişdir, §38).
23. Hazırkı işin hallarına gəldikdə isə Məhkəmə qeyd edir ki, ərizəçi iddia edir ki, o, heç bir məhkəmə bildirişi əldə etməmiş və işi üzrə apellyasiya məhkəməsi iclasının yeri və tarixi haqqında xəbərdar olmamışdır. Öz növbəsində, Hökumət bildirir ki, (i) ərizəçi apellyasiya məhkəməsinin iclası barədə məlumatlandırılmışdır və (ii) apellyasiya məhkəməsinin ərizəçinin apellyasiya şikayətinə sadəcə iş materiallarına əsalanaraq, əhatəli və ədalətli qaydada baxması üçün onun iştirakı tələb olunmur.
24. Birincisi, Məhkəmə qeyd edir ki, işin materiallarında ərizəçinin apellyasiya məhkəməsi iclası ilə bağlı məlumatlandırıldığı barədə heç bir sübut yoxdur. Eyni zamanda, apellyasiya məhkəməsinin ərizəçinin lazımı qaydada xəbərdar edilib-edilmədiyini və ya hər hansı xüsusi səbəbdən onu xəbərdar etməkdən imtina edilib-edilmədiyini yoxlaması barədə heç bir göstərici mövcud deyil (müqayisə et: *Çerneqa və digərləri Ukraynaya qarşı*, no.74768/10, §182, 18 iyun 2019-cu il).
25. Müvafiq qaydada xəbərdar edilmə barəsində sübutun olmamasına görə, Məhkəmə ərizəçinin apellyasiya məhkəməsi iclasının yeri və tarixi haqqında məlumatlandırılmaması ilə bağlı arqumentlərini qəbul edir.
26. Hökumətin ikinci arqumentinə gəldikdə isə Məhkəmə qeyd edir ki, ərizəçi apellyasiya şikayətində (yuxarıda 9-cu abzasa bax) həm faktiki, həm də hüquqi əsaslar üzrə öz məhkumluğunu mübahisləndirdi. O, xüsusilə, bildirdi ki, onun təqsiri qanuni yolla əldə olunmuş dəlillə sübuta yetirilməyib və birinci instansiya məhkəməsi ona qarşı dəlilin qəbulediləbilənliyini və etibarlılığını düzgün şəkildə qiymətləndirə bilməmişdir. Məhkəmə hesab edir ki, bu arqumentlər göstərir ki, ərizəçi onun həbs olunduğu faktiki şərait və əldə olunan dəlilin qəbulediləbilənliyi və etibarlılığı üzrə yeni qiymətləndirmə barədə Apellyasiya Məhkəməsinin mövqeyini əldə etməyi istəmişdi (müqayisə et: *Abdülqadirov Azərbaycanaya qarşı*, no.24510/06, §42, 20 iyun 2013-cü il, və *Çerneqa və digərləri*, yuxarıda istinad edilmişdir, §179), buna görə də, onun birbaşa dinlənməsi önəmli idi.
27. Məhkəmə həmçinin qeyd edir ki, bu növ şikayətdə apellyasiya məhkəməsinin qərarlarından Ali Məhkəməyə hər hansı bir şikayət verilməmişdir (yuxarıda 10-cu paraqrafa bax) və buna görə də, ərizəçinin

işi üzrə verilən *in absentia* (qiyabi) qərara yenidən baxılması imkanı olmamışdır.

28. Yuxarıdakı mülahizələri nəzərə alaraq, Məhkəmə belə nəticəyə gəlir ki, ərizəçinin məhkəmə prosesində səmərəli şəkildə iştirak etmək hüququ və tərəflərin bərabərliyi hüququ Konvensiyanın 6-cı maddəsində göstərilən ədalətli məhkəmə araşdırmasının prinsiplərinə uyğun olmayacaq dərəcədə məhdudlaşdırılmışdır. Müvafiq olaraq, Konvensiyanın 6§1-ci maddəsi pozulmuşdur.

II. KONVENSIYANIN 3-CÜ VƏ 13-CÜ MADDƏLƏRİNİN İDDİA EDİLƏN POZULMASI

29. Konvensiyanın 3-cü və 13-cü maddəsinə istinad edərək, ərizəçi şikayətində bildirmişdir ki, o, pis rəftara məruz qalmış və iddia olunan pis rəftar effektiv şəkildə araşdırılmamışdır. Məhkəmə hesab edir ki, ərizəçinin şikayətlərinə yalnız Konvensiyanın 3-cü maddəsinə əsasən baxılmalıdır. Həmin maddə aşağıdakı kimidir:

“Heç kəs işgəncəyə, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftara və ya cəzaya məruz qalmamalıdır.”

30. Hökumət iddia edir ki, ərizəçi milli hüquq müdafiə vasitələrindən tam şəkildə istifadə etməmişdir. Xüsusilə də, o iddia edir ki, ərizəçi Cinayət Prosesual Məcəlləsinin 449.3.5.-ci maddəsində göstərilən prokurorluq hərəkətlərinə və qərarlarından apellyasiya şikayəti ilə bağlı prosedurdan istifadə edə bilərdi.

31. Ərizəçi Hökumətin etirazları ilə razılaşmır və şikayətini təkrarlayır. O iddia edir ki, onun müvafiq şikayətinə Apellyasiya Məhkəməsi tərəfindən inzibati icraat çərçivəsində baxılmamasından sonra o, mövcud milli hüquq müdafiə vasitələrini səmərəli hesab etməmiş və öz şikayətini birbaşa Məhkəməyə vermişdir.

32. Məhkəmə ilk öncə müşahidə edir ki, ərizəçi pis rəftarla bağlı iddiaları üzrə cinayət işi açmamaqla bağlı müstəntiqin 15 noyabr 2010-cu il tarixli qərarından Ali Məhkəməyə şikayət verməmişdir (müqayisə et: *Abbas Əhmədov Azərbaycana qarşı* (dec.), no.55650/07, §§16 və 42, 12 noyabr 2013-cü il; *Abbas və digərləri Azərbaycana qarşı* [Komitə], nos. 69397/11 və digər 3-ü, §§25-27 və 69, 13 iyul 2017-ci il; və *Aslanov Azərbaycana qarşı* [Komitə], no.35402/07, §46, 15 noyabr 2018-ci il; və qarşılaşdır:

Məmmədov Azərbaycanca qarşı, no.34445/04, §§23-27, 11 yanvar 2007-ci il və *Rizvanov Azərbaycanca qarşı*, no.31805/06, §§16-20, 17 aprel 2012-ci il). Məhkəmə təkrar edir ki, Ali Məhkəmənin cinayət icraatı başlatmaq və ya yenidən açmaq səlahiyyəti yoxdur, lakin onun prokurorluq orqanlarının qərarları üzərində nəzarətedici səlahiyyəti istintaq orqanları tərəfindən səlahiyyətin özbaşına istifadəsinə qarşı əsaslı zəmanətdir (bax, Abbas Əhmədov, §42, Abbas və digərləri, §69, hər ikisinə yuxarıda istinad edilmişdir).

33. Bundan əlavə, hazırki işdə ərizəçini müstəntiqin sözügedən qərarından şikayət vermək öhdəliyindən azad edən hər hansı xüsusi hal yoxdur. Məhkəmə təkrarən bildirir ki, hüquqi vasitənin təsirliliyi ilə bağlı sadəcə şübhələrin olması zərərin aradan qaldırılması üçün mövcud məhkəmə dairələrindən düzgün istifadə etmək tələbindən imtina etmək üçün kifayət deyildir. (bax, *Kunqurova Azərbaycanca qarşı (dec.)*, no.5117/03, 23 iyun 2005-ci il, və *Aslanov*, yuxarıda istinad edilmişdir, §47). Nəticədə ərizəçi müvafiq və mövcud olan milli hüquq müdafiə vasitələrindən tam istifadə etməmişdir (müqayisə et: *Abbas Əhmədov*, yuxarıda istinad edilmişdir, §§41-43, *Abbas və digərləri*, yuxarıda istinad edilmişdir, §70, və *Aslanov*, yuxarıda istinad edilmişdir, §§46-48).
34. Ərizəçinin Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə birinci instansiya məhkəməsinin qərarından verdiyi apellyasiya şikayətinin məhkəmə prosesi zamanı onun pis rəftarla bağlı qaldırdığı şikayətlərindəki arqumentə gəldikdə isə (yuxarıda 9-cu paraqrafa bax), Məhkəmə müşahidə edir ki, apellyasiya məhkəməsi onun şikayətinə mahiyyəti üzrə baxmamışdır (yuxarıda 10-cu paraqrafa bax). Məhkəmə təkrar edir ki, ərizəçinin pis rəftar üzrə şikayəti ilə bağlı müvafiq və mövcud müdafiə vasitələrindən istifadə etməməsi, bunun əvəzinə şikayətinin mahiyyətinin fərqiə varmayan məhkəmə qarşısında bu cür şikayət qaldırması halında ərizəçinin müdafiə vasitələrindən tam şəkildə istifadə etməsi nəzərdə tutula bilməz (bax, *Abbas Əhmədov*, yuxarıda istinad edilmişdir, §§44-46, *Akif Məmmədov Azərbaycanca qarşı (dec.)*, no.46903/07, §32, 13 may 2014-cü il, və *Abbas və digərləri*, yuxarıda istinad edilmişdir, §71).
35. Bu hallarda Məhkəmə hesab edir ki, Konvensiyanın 3-cü maddəsinə (pis rəftar və effektiv istintaqın aparılmaması ilə bağlı) əsasən verilən şikayətlər daxili hüquq müdafiə vasitələrin tam istifadə edilməməsinə görə Konvensiyanın 35§§ 1 və 4-cü maddəsinə uyğun olaraq rədd edilməlidir.

III. KONVENSIYANIN 41-Cİ MADDƏSİNİN TƏTBİQİ

36. Konvensiyanın 41-ci maddəsi aşağıdakıları təmin edir:

“Əgər Məhkəmə Konvensiyanın və ona dair Protokolların müddəalarının pozulduğunu, lakin Razılığa gələn Yüksək Tərəfin daxili hüququnun yalnız bu pozuntunun nəticələrinin qismən aradan qaldırılmasına imkan verdiyini müəyyən edirsə, Məhkəmə zəruri halda, zərərçəkən tərəfə əvəzin ədalətli ödənilməsini təyin edir.”

A. Ziyan

1. Maddi zərər

37. Ərizəçi gəlir itkisi və tibbi xərcləri qarşılamaq üçün maddi zərər ilə bağlı 2900 Azərbaycan manatı (AZN) iddia etmişdir.

38. Hökumət Məhkəmədən iddianı rədd etməyi xahiş etmişdir.

39. İddianın tibbi xərclərlə əlaqədar qismi ilə bağlı Məhkəmə iddia edilən zərər və aşkar olunan zorakılıq arasında hər hansı səbəb-nəticə əlaqəsi tapmamışdır. İddianın gəlir itkisi ilə əlaqədar qismi ilə bağlı Məhkəmə müşahidə edir ki, ərizəçi bu iddianı dəstəkləyən hər hansı müvafiq sənədli sübut təqdim etməmişdir. Buna görə də, Məhkəmə ərizəçinin bu başlıq altında olan tələbini rədd edir.

2. Mənəvi zərər

40. Ərizəçi mənəvi zərər ilə bağlı 20000 AZN iddia etmişdir.

41. Hökumət Məhkəmədən iddianı rədd etməyi xahiş etmişdir.

42. Məhkəmə hesab edir ki, ərizəçi sadəcə zorakılıq pozuntusu üzrə kompensasiya edilə biləcək mənəvi zərərdən əziyyət çəkmişdir və beləliklə, ona kompensasiya verilmişdir. Konvensiyanın 41-ci maddəsinin tələb etdiyi kimi ədalətli əsaslarla qiymətləndirmə apararaq, Məhkəmə ərizəçiyə tutula biləcək hər hansı vergi də əlavə olunmaqla, bu başlıq üzrə 2400 Avro miqdarında təzminat verilməsini qərara almışdır.

B. Xərclər və məsrəflər

43. Ərizəçi Məhkəmə qarşısında yaranan hüquqi haqlar üzrə 1600 AZN, tərcümə xərcləri üzrə 450 AZN iddia etmişdir. Ərizəçi tələbini dəstəkləmək üçün nümayəndəsi və tərcüməçi ilə olan müqavilələri təqdim etmişdir.

44. Hökumət Məhkəmədən tələbin rədd edilməsini xahiş etmişdir.

45. Məhkəmənin presedent hüququna əsasən ərizəçiyə yalnız faktiki və lazımi şəkildə yarandıqları və miqdarca ağlabatan olduqları halda xərclərin və məsrəflərin təzmin edilməsi hüququ verilir. Hazırki işdə mülkiyyətində olan sənədlər və yuxarıdakı meyar, eyni zamanda nümayəndə və tərcüməçi tərəfindən edilən işin miqdarı baxımından Məhkəmə hesab edir ki, ərizəçiyə bütün başlıqlar altında xərcləri və məsrəfləri qarşılamaq üçün 800 Avro məbləğində təzminat verilməsini məqsədəuyğundur.

C. İcranın gecikdirilməsinə görə faiz

46. Məhkəmə məqsədəuyğun hesab edir ki, icranın gecikdirilməsinə görə faiz Avropa Mərkəzi Bankındakı borc dərəcəsinin yuxarı həddinə əsaslanmalıdır və onun üzərinə daha üç faiz əlavə olunmalıdır.

BU SƏBƏBLƏRDƏN, MƏHKƏMƏ, YEKDİLLİKLƏ:

1. *Bəyan edir ki*, müraciət Konvensiyanın 6§1-ci maddəsinə əsasən qəbul olunandır və müraciətin qalan hissəsi qəbul olunmazdır;
2. *Qərara alınır ki*, Konvensiyanın 6§1-ci maddəsi pozulmuşdur;
3. *Qərara alınır ki*,
 - (a) Cavabdeh Dövlət üç ay müddətində ərizəçiyə hesablaşma tarixində tətbiq olunan məzənnə ilə cavabdeh Dövlətin valyutasına çevirməklə, tutula biləcək hər hansı vergi də əlavə olunmaqla, mənəvi ziyanla bağlı 2400 Avro (iki min dörd yüz avro) və xərclər və məsrəflərlə bağlı 800 (səkkiz yüz avro) ödəməlidir;
 - (b) Yuxarıda qeyd edilən üç aylıq müddət bitdikdən sonra öhdəlik icra edilənə qədər yuxarıda qeyd edilən ödənilməli məbləğlərin üzərinə Avropa Mərkəzi Bankındakı borc dərəcəsinin yuxarı həddinə bərabər olan adi faiz məbləği əlavə olunmalı və onun da üzərinə daha üç faiz əlavə olunmalıdır;
4. Əvəzin ədalətli ödənilməsi haqqında ərizəçinin şikayətinin qalanını *rədd edir*.